

Franciaország gazdasága

1. Általános bevezető

Franciaország, hivatalosan a **Francia Köztársaság** (franciául la France vagy République française) egy független ország. Központi területe Nyugat-Európában helyezkedik el, de világszerte rendelkezik megyékkel és területekkel. A központi rész a Földközi-tengertől a La Manche-csatornáig és az Északi-tengerig, valamint a Rajnától az Atlanti-óceánig terjed. Ezt a territóriumot hatszögletű alakja miatt a franciák gyakran emlegetik l'Hexagone (magyarul a hatszög) néven. A központi területhez számítják Korzika szigetét is. Jelenleg 26 régióra és ezeken belül 100 megyére (franciául département) oszlik.

Az ország gyarmatosító múltja örökségeként Európától távoli úgynevezett tengeren túli megyékkel és adminisztratív módon függő területekkel rendelkezik. Dél-Amerikában Francia Guyana szomszédos Suriname-mal és Brazíliával. Franciaországhoz tartozó kis szigetek mindhárom óceánban található.

Az országot nagyjából természetes **határok** szegélyezik: nyugaton és délen tengerek, délnyugaton és délkeleten pedig hegységek. Földrajzi arculata változatos, mezők, erdőségek, hegységek és tengerpartok egyaránt jellemzik területét.

A klíma viszonyok lehetőséget biztosítanak a búza, a kukorica, a gyümölcs, és a szőlő termelésére is. A roppant fejlett mezőgazdaság mellett az ipar a vezető ágazat, amelyen belül kiemelt fontossággal bír a gépkocsi, a repülőgép, és a vasúti járművek gyártása.

Franciaország **demokrácia**, annak is a fél-prezidenciális¹ változata; az elnök politikai súlya a parlamentáris rendszerekben megszokottnál nagyobb, de például az amerikai elnökénél kisebb.

Franciaország egységes elnöki köztársaság. Jelenlegi elnöke **Francois Hollande**,

¹ Átmeneti kormányforma a parlamentáris és a prezidenciális köztársaság között. A végrehajtó hatalomnak két csúcsszerve van, a Közt. Elnök és a kormány. A parlamentnek felelősséggel csak a kormány tartozik. A Köztársasági Elnököt közvetlenül választják, politikai felelőssége van. Vezetheti a kormány üléseit: ilyenkor minisztertanácsnak hívják a gyűlést. Ha nem ő vezeti, kabinet a neve.

miniszterelnöke **Jean-Marc Ayrault**.

Legfőbb eszméi az Emberi és polgári jogok nyilatkozatában vannak összefoglalva. A 18. és 19. században az ország a kor egyik legnagyobb gyarmattartó birodalma volt, hatalmas területekkel Afrikában és Délkelet-Ázsiában és számos szigettel a Csendes-óceánban. Franciaország fejlett állam, amely a forrástól függően a világ ötödik vagy hatodik legnagyobb gazdaságával rendelkezik. 2005-ben a Föld hatodik legnagyobb gazdaságát tudhatta magának, 2 118 milliárd dolláros GDP-vel. Mindazonáltal az egy főre jutó GDP szerinti európai rangsorolásban csak a 9-edik volt 25-ből az Eurostat szerint, és világszinten a 17-edik. Évi 82 millió turista látogatja, ezzel a legkeresettebb ország a világon.

A **nemzetközi politikában** jelentős szerepet vállal. Alapító tagja az Európai Uniónak, az ENSZ-nek és Biztonsági Tanácsának, tagja a Frankofóniának², a G8-nak, az OECD³-nek, a NATO-nak és a Latin Uniónak⁴.

Franciaország hadereje vagy a francia fegyveres erők háborús hadrendje magában foglalja az ország szárazföldi erőit (Armée de terre), a légierőt (Armée de l'air), a csendőrséget (Gendarmerie nationale) és a haditengerészetet (Marine nationale). Ezek a haderónemek és az alárendeltségükbe tartozó katonai szervezetek egységesen a francia haderő vezérkari főnöke (Chef d'état-major des armées CEMA) irányítása alá tartoznak és a főparancsnoki tisztelet a mindenkor francia köztársasági elnök tölti be.

A francia haderő létszámát tekintve a világ 14. legnagyobb fegyveres ereje. 2009.-ben harmadik a világon, a védelemi kiadásokra fordított költségvetési főösszeg (65 740 000 000 amerikai dollár) alapján és megelőzi ezzel az Egyesült Királyságot. Az Amerikai Egyesült

² a frankofón országok és kormányok nemzetközi szervezete, a szervezet hivatalos neve Frankofónia Nemzetközi Szervezete (OIF)

³ Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet: a szervezet fő céljai között szerepel, hogy a tagállamokban elősegítse a gazdasági növekedést, a magas foglalkoztatási szint elérését, az életszínvonal emelkedését és a pénzügyi stabilitást

⁴ célja az újlatin nyelvű népek identitásának ápolása és kulturális örökségük értékesítése és terjesztése

Államok és Oroszország mögött Franciaország az öt atomnagyhatalom között a hordozófejek számát tekintve (melyek 1960-as próbatesztje óta saját fejlesztésűek) szintén a harmadik helyen áll.

Franciaország **külpolitikáját** a 90-es évek óta az Európai Unió fejlődésének elősegítése, ezen belül különösen a Németországgal való kibékülés és együttműködés jellemzi. Ennek ellenére az ország lakosságának többsége a 2005. májusi népszavazáson az Európai Alkotmány ellen szavazott.

2. Néesség

Néességét tekintve Franciaország jóval megelőzi Európa többi országát (leszámítva Írországot). 2003-ban az európai természetes növekedést majdnem teljes egészében Franciaország természetes növekedése tette ki (a bevándorlást nem számítva): az Európai Unió 216.000 lakossal bővült (a bevándorlás nélkül), amiből 211.000 volt Franciaország népességének növekedése önmagában és 5.000 az összes többi EU tagországé együttvéve. 2004-ben Franciaország népességének természetes növekedése elérte a 256.000 főt. Oroszország és Németország után Franciaország jelenleg a harmadik legnépesebb ország Európában. Az Európai Unió 25 tagállamának 2050-re jósolt 445 millió lakosából pedig 17,5% él majd Franciaországban az előrejelzések szerint.

Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) szerint a politikai menedéket kérők aránya 2003 és 2004 között 3%-kal nőtt, míg ugyanezen időszak alatt az Egyesült Államok számára benyújtott menekültügyi kérelmek száma 29%-kal csökkent. Franciaország ezzel 2004-ben átvette az USA vezető helyét a menekültek célországainak listáján.

3. Euró

Fizetőeszköze 2002 óta az euró, melynek érméin egy fa látható, amely a folytonos fejlődés, növekedés és megújulás jelképe a francia kultúrában. Franciaország jelmondata vesz körbe: "Liberté, Egalité, Fraternité" (Szabadság, Egyenlőség, Testvériség). A francia centeken a magvető nő allegorikus alakja figyelhető meg, amely korábban számtalanszor megjelent a francia frankon. Alakja egyszerre jelképezi a francia történelem folytonosságát és a frank,

amelyet még Napóleon vezetett be 1803-ban, továbbélését egy európai keretben (12 csillag). A magvetés az európai irodalomban a jövőről való gondoskodás és a tudás terjesztésének jelképe.

4. Mezőgazdaság

Franciaország mezőgazdasága az ország eltérő domborzata, éghajlata, és talajviszonyai miatt rendkívül változatos. A mezőgazdaság belterjes, fejlett agrotechnikát alkalmaz. Franciaország az EU legnagyobb élelmiszer-exportőre.

Az erős óceáni hatás alatt álló területeken (ÉNy-on Bretagne és Normandia) leginkább az állattenyésztés a jellemző, a vidék dús legelőin tehének vagy birkák tarthatók, alapanyagot adva a tradicionális tejiparhoz. Mivel ezen a vidéken a szőlő már nem érke be, ezért itt almából erjesztik a bort. Jelentős viszont a csiga, kagyló, rák, tonhal, és osztrigahalászat.

Kelet felé haladva csökken az óceáni hatás, így ezek a belsőbb területek válnak a mezőgazdaság központjává. A Szajna mentén húzódó Párizsi-medence, Franciaország éléskamrája. A hatalmas területet búza- és cukorrépatáblák foglalják el. Délebbre szintén óriási területen megjelenik a kukorica- és napraforgó-termesztés (a Loire és a Garonne lapos, feltöltött medencéje). A folyók mentén és a medencék lejtős peremvidékén szőlősorok húzódnak. Híresek a vidék vörösborai és pezsgői. (Boreaux, Champagne).

Az erdőgazdálkodás vidékei az ország röghegységei, valamint magashegységei, ahol a legjelentősebb szerepet az idegenforgalom tölti be.

Különös vidék a tájak sorában a Rhône völgye és a Földközi-tenger partvidéke, ez a vidék ugyanis mediterrán éghajlatú. Rengeteg fajta szőlőt és gyümölcsöt tesztelnek itt. Öntözött kertgazdaságokból szállítják a különböző korai zöldségfélét a környező országokba. Legfontosabb jövedelemforrás itt is a turizmus.

Általában közepes és nagy családi gazdaságok rendezkedtek be árutermelésre. Franciaországban ezek a családi gazdaságok is rendkívül fejlett technológiával, és magas színvonalon termelnek. Az EU szabályozásainak és kedvezményeinek köszönhetően számottevő tömegben megmaradtak

a kisparaszti birtokok, főleg délen és a hegyvidékeken.

5. Ipar

Franciaország a világ ötödik legerősebb ipari nagyhatalma. Sokoldalú iparának kiemelt ágazatai a malomipar, cukorgyártás, sajtgyártás, pezsgő-, konyak- és bortermelés.

Röghegységei ásványi kincsekben gazdagok, de ezek csak az ország igényeinek felét fedezik. Szén-és vasércbányáinak nagy részét bezárták. Első helyen áll Európában a kitermelt uránérc mennyiségében. Vegyiparának alapja a hazai kősó és kálisó, valamint a Közel-Keletről importált kőolaj.

Jelentős a hadi ipara és a textilipara is. Fontos exportcikkei közé soroljuk a női divatárut és kozmetikai termékeket

Az autópiacon a hazai gyártók, a Renault(27%-os piaci részesedés), a Peugeot (20,1%) és a Citroën (13,5%) uralják amelyek 3,2 milliárd gépkocsit gyártanak évente.

.

6. Energiatermelés

Franciaország a világ második legnagyobb atomenergia-termelője, az Amerikai Egyesült Államok után.

A teljes áramtermelés megoszlása %-ban:

Nukleáris energia : 85% (az atomenergia hányadát tekintve az össz. áramtermeléshez viszonyítva Franciaország tartja az első helyet);

Megújuló energiaforrások : 14% - vízerőművek, amelyek az Alpokból és a Pireneusokból lefutó folyókra épültek.

Gázolaj és földgáz : 1%.

Franciaországban 2008-ban 331 szélérőmű működött, összesen 3482 MW beépített kapacitással és 2467 szélturbinával. Többségük a 2000-es években épült.

7. Kereskedelem

Főbb exporttermékei a műszaki berendezések és alkatrészek, repülőgépek, műanyagok, vegyipari termékek, gyógyszeripari termékek, vas és acél, italok (bor). Importtermékei közé műszaki berendezések és alkatrészek, nyersolaj és vegyipari termékek sorolhatók. Főbb kereskedelmi partnerei Németország, Belgium, Egyesült Királyság, Spanyolország, Olaszország, Hollandia, Kanada, Kína, Japán, Dél-Korea, USA.

A **Carrefour** egy francia alapítású nemzetközi áruházlánc, amely az amerikai Wal-Mart után a világ második, Európa első ilyen jellegű cége. 2500 szupermarkettel, 5800 diszkontáruházzal, 4600 kisbolttal és 154 Cash and Carry áruházzal rendelkeznek világszerte.

8. Gazdasága 2007/2008

A francia gazdaság eredményei 2007-2008-ban igen vegyes képet mutatnak. A Francia Statisztikai Hivatal (INSEE) szerint a GDP 2007. IV. negyedévi növekedése 0,3 %-ot ért el, amely az egész évre vetítve 1,9%-os gazdasági növekedést valószínűsített. A 2008. május végi INSEE revízió szerint a GDP növekedése végezetül 2,2 % lett.

Pozitív eredményt elsősorban a fogyasztói árak, a munkanélküliségi mutató valamint a vállalati beruházások növekedése tükrözött. A fogyasztói áraknál, a 2007-re jelzett 1,5% körüli áremelkedés lényegesen kedvezőbb volt, mint az eurózóna 2% feletti átlaga. A vállalati beruházások pedig dinamikusán 5,1%-kal nőttek. A háztartások fogyasztása 2007-ben 2,8%-al növekedett. A munkanélküliség az év során több mint 0,8%-os javulást mutatott és először 2 millió, majd 1,9 millió alá esett.

Az ipari termelés 2007-ben 1,5%-al növekedett, míg az eurózónában 4,3%-os növekedést értek

el. Elsősorban a helyi önkormányzatok tervezettnél magasabb kiadásai miatt, a vártnál lényegesen kedvezőtlenebbül alakult a költségvetési deficit is, amely 2007-ben a GDP 2,7%-át tette ki, az eredetileg tervezett 2,4%-al szemben. Ez 38,3 Mrd euró hiánynak felel meg. Az államadósság a GDP 64,2%-át tette ki 5,2%-al növekedett 2006-hoz viszonyítva. A deficit egyik fő okozója, a társadalombiztosítás növekvő hiánya mellett a külkereskedelmi mérleg folyamatos romlása. 2007-ben a behozatal 52,1 Mrd euróval haladta meg a kivitelt

A 2008 II. negyedévtől Nyugat-Európára és az európai gazdaságra általánosan jellemző visszaesés Franciaországban is erősen érezteti hatását. A Francia Statisztikai Hivatal (INSEE) szerint a francia GDP 2008 II. negyedévben 0,3%-kal esett vissza az I. negyedévi 0,4 %-os emelkedés után. A legjelentősebb probléma Franciaországban a beruházások és a belső fogyasztás csökkenése valamint a külkereskedelmi mérleg továbbra is kedvezőtlen alakulása volt.

Ez utóbbi havonta újabb és újabb negatív mérleg-rekordot dönt.

A belső fogyasztás növekedése, amely évek óta a francia gazdaság egyik motorja, megsínylette a gazdasági nehézségeket, alig 0,1%-kal növekedett a második negyedévben. A francia fogyasztói magatartásra igen rossz hatással volt az energiaárak ugrásszerű növekedése valamint az ingatlanpiaci és az élelmiszerpiaci válság.

A makró mutatók közül egyedül a munkanélküliség alakult kedvezően, a mutató 2008 első félévének végén 7,2%-on stabilizálódott. Ez 25 éve a legkedvezőbb eredmény a francia gazdaságtörténelemben.

9. 2012.

Franciaország államadóssága megközelíti a GDP kilencven százalékát. Ayrault megerősítette, hogy a tavalyi 5,2 százalékról a kormány idén 4,5, jövőre pedig 3 százalékra kívánja csökkenteni a GDP-arányos államháztartási hiányt. Az előző kormány által bejelentett 0,7 százalékos növekedési prognózist idén 0,3-ra, a 2013-ra tervezett 1,7 százalékot pedig 1,2 százalékra módosítja. A számvevőszék előrejelzése szerint a hiánycél tartásához a francia kormánynak

2013-ban 33 milliárd eurós megtakarításra lesz szüksége, különben teljesen kiszolgáltatottá válik a pénzpiacoknak.

A francia gazdaság a legutóbbi három negyedévben nem mutatott növekedést. Az állástalanok aránya pedig túllépte a 10 százalékot. A termelés stagnált a második negyedévben, a feldolgozóipari termelés 1 százalékkal csökkent az első negyedévben mutatott 0,9 százalékos visszaesés után. Ugyanakkor a szolgáltatások mérsékelt, 0,2 százalékos bővülést mutattak, ami megfelelt az első negyedéves értékkel.

Az import 1,8 százalékkal emelkedett az első negyedévben mért 0,6 százalékos emelkedés után, míg az export mindössze 0,2 százalékkal bővült az első negyedévben mutatott 0,1 százalékos emelkedést követve

2013. szeptember 1-jétől, a korábbiaknál progresszívebb adórendszert vezetnének be, egy új 45 százalékos adósávval, az évi egymillió euró felett keresők számára pedig 75 százalékos személyi jövedelemadóval.

Húszmilliárd eurós illeték- és adóemelést jelentett be a kormány a jövő évre nézve, amely összegből tízmilliárd az állampolgárokat, tízmilliárd pedig a vállalatokat sújtja. A lépés célja az állami költségvetés hiányának mérséklése: Francois Hollande így akarja elérni, hogy az ideiglenes 4,5 százalékról jövőre a GDP 3 százalékára csökkenjen a deficit. Hollande hangoztatta, hogy Franciaországnak 30 év óta nem volt olyan szigorú költségvetése, mint a 2013-as, de ezzel eleget tenne a maastrichti kritériumok egyikének. Mindez elsősorban a nagyobb vállalatokat érinti majd, ügyelni fognak arra, hogy a kis- és közepes vállalatok adóterhei lehetőség szerint ne növekedjenek. Számos nagy francia vállalatra karcsúsítás vár, köztük a PSA (Peugeot-Citroen) autókonzernre és az Air France légitársaságra.

A következményeket tekintve, a felső tízezerből többen kérvényezték/nék a belga állampolgárságot és szeretnék elhagyni az országot. Belgium távolról sem nevezhető adóparadicsomnak, viszont ott nem létezik vagyonadó, ellentétben Franciaországgal. Az örökösödési illeték is alacsonyabb, mint a szomszédos országban. Belga állampolgárok ráadásul - mint mindenki más, a franciákat leszámítva - adómentesen lakhatnak Monacóban.

2012.október végén a Standard and Poor's amerikai hitelminősítő ügynökség három francia bankot leminősített, köztük a BNP Paribas bankóriást, további három francia banknál pedig - köztük a Crédit Agricole és a Société Générale esetében - a kitekintést stabilr l negatívra vette vissza.

Véleményük szerint növekednek azok a gazdasági kockázatok, amelyek közepette a francia bankok működnek, és ezért a francia bankok mérsékelten ugyan, de jobban ki vannak téve egy elh zod  recesszió lehetőségének az euroövezetben. A lemin s t sek azt tükrözik, hogy e bankcsoportok jobban sebezhet k az euróövezetben jelentkező növekvő gazdasági kockázatok hatásával szemben, különösen Franciaországban és a dél-európai országokban, mégpedig az e piacokon mutatkozó földrajzi koncentraci juk miatt.

A Standard and Poor's szerint a francia gazdaság viszonylag stabil, de csökkent a rugalmassága a kedvezőtlen külső fejleményekkel szemben. A problémák között szerepel továbbá a viszonylag magas államadósság, a külső versenyképesség csökkenése és a kitartóan magas munkanélküliség, amelyet súlyosbít az euróövezetben végbemenő válság, valamint az Európa-szerte egyre inkább elh zod  recesszió és a belföldi növekedés csökkenésének kilátásai.

Források:

<http://profitline.hu/hircentrum/hir/272151/Stagnalt-a-francia-gazdasag-a-II.-negyedevben>

<http://www.vg.hu/gazdasag/makrogazdasag/lecsapott-a-francia-oriasbankokra-az-sp-389748>

http://gazdasag.ma.hu/tart/cikk/c/0/143500/1/gazdasag/Hollande_a_gazdag_franciak_kulfoldre_mennek

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Franciaorsz%C3%A1g>

<http://www.origo.hu/gazdasag/20120910-huszmilliard-eurot-hajt-be-a-franciakon-hollande.html>

http://www.framak.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=11:franciaorszag-gazdasaga-gazdasagpolitikaja&catid=14:altalanos-gazdasagi-informaciok&Itemid=7